

at Arbejdstiden i Tyskland endnu ligger betydeligt over de 48 Timer om Ugen, er der vel egentlig ikke nogen, der har forsøgt at afkræfte. Jeg havde ventet at faa at vide, at der ved den sidste Undersøgelse i Tyskland, der vist er foretaget saa sent som i November Maaned i Fjor, havde vist sig en Nedgang i den ugentlige Arbejdstid sammenlignet med Undersøgelserne om Arbejdstiden i Maj 1924; der har vist ogsaa vist sig nogen Forbedring, men meget væsentlig har den ikke været, og det er jo muligt, at den kun er fremkommet ved, at man har taget færre og til Dels andre Virksomheder med end ved Undersøgelsen i Maj 1924. Men maa jeg overfor Paastandene om, at saa at sige alle Lande har vedtaget Loven om 8 Timers Arbejdsdagen, at Forholdene har forbedret sig i Tyskland, og det ærede Medlem Hr. Dahlgaards Paastand om, at Stemningen i England absolut var til Fordel for 8 Timers Arbejdsdagen — Stemninger kan man nu sige saa meget om —, bede om de konkrete Forhold, maa jeg bede om Regeringens dokumenterede Villighed til at forelægge et saadant Forslag; det har vi i alt Fald ikke mærket noget til endnu.

Den højtærede Socialminister talte om Arbejdsfrihed, som han mente, han ikke vilde tale om, og nogen filosofiske Bemærkninger derom skal jeg heller ikke gøre. Den højtærede Minister, forstod jeg, antydede, at Arbejdsfriheden i nogen Grad var bestemt — Ministeren sagde ikke „begrænset“, men „bestemt“ af Organisationerne. Det er jeg ikke uenig med den højtærede Minister i; det er Arbejdsfriheden, og det kan paa mange Punkter være uheldigt; det har jeg tilladt mig tidligere at gøre opmærksom paa. Men jeg vil dog hellere i et saadant Tilfælde som dette have Organisationerne til ved gensidige Aftaler at begrænse denne Arbejdsfrihed. Al Respekt for et Arbejdsraad, et Socialministerium o. s. v., saa har jeg nu mere Tillid til Organisationernes Evne til at træffe det rigtige end til den højtærede Socialminister, og det er jo ifølge Lovforslaget næsten altid den højtærede Socialminister, der har den endelige Afgørelse. Skal vi altsaa have Arbejdsfriheden begrænset, og det fører jo de moderne Forhold med sig, det kan vi ikke komme udenom, saa vil jeg hellere overlade det til Organisationerne. I det hele taget er det jo det, vi har talt om i Dag, om vi skal lade Lovgivningsmagten regere i disse Forhold eller ikke.

Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard kom med mange Formaning og Advarsler,

baade til mig og til andre, og deriblandt ogsaa med en hel Masse Betragtninger om ikke at bekæmpe 8 Timers Arbejdsdagen. Det falder mig ikke ind; jeg har ikke sagt et Muk i Dag om at bekæmpe 8 Timers Arbejdsdagen; naar vi har Raad til den, er den udmærket, og det er muligt, at vi har Raad til den i Øjeblikket. Der kan siges mange rigtige Ord, som det ærede Medlem Hr. Dahlgaard ogsaa gjorde, om Alkoholforbrug og Forlystelser o. s. v., som bliver ringere eller bedre ved Hjælp af 8 Timers Arbejdsdagen. Absolut ikke benægtet! men det, vi taler imod fra min Side og fra anden Side i Dag, er at lovfæste den. Vi vil ikke blande Lovgivningsmagten ind i disse Forhold, og jeg kan ikke indse, at de Forhold, der hidtil har hersket paa dette Omraade, giver skellig Grund til at gøre det. Vi har ikke haft nogen oprivende Kampe — nu er der jo megen Forskel paa, hvilke Krav man opstiller i en Arbejdskamp, og hvilke Krav man gaar til Kamp paa; det ved det ærede Medlem Hr. Schrøder lige saa godt som jeg; men jeg tror ikke, man kan sige med Sandhed, at vi har haft en Lockout, hverken i 1921 eller 1922, paa Kravet om at udvide Arbejdstiden; der har været Fag, der ønsker det, Gud bevares, der er Fag, der stadig ønsker det, der er maaske ogsaa Fag, der har indrettet sig med den nuværende Arbejdstid og ikke ønsker det, men at vi har haft nogen Storkamp paa Udvidelse af Arbejdsdagen, maa jeg absolut benægte. Der er ikke nogen Tilstaaelse, som den højtærede Socialminister mente, fra min Side af, at den kan komme. Jeg sagde klart og tydeligt, at hvis de økonomiske Forhold absolut er saa ugunstige, at vi absolut mener at maatte tage en Kamp paa det Spørgsmaal, er det muligt, at Kampen kan komme, men i den Henseende synes jeg, at ogsaa Forholdene indenfor De samvirkende Fagforbund vil lette Aftalerne nu i Modsætning til den nærmeste Fortid, hvor man var mere eller mindre bundet til generelle Aftaler ogsaa om Arbejdstiden; nu er Strukturen indenfor De samvirkende Fagforbund saaledes, at generelle Aftaler om Arbejdstiden ikke kan lade sig træffe, som den højtærede Socialminister sagde, og derfor kan det enkelte Fag, som er betrængt, hvis man kan tale sig til Rette med Arbejderne, maaske faa en tiltrængt Udvidelse af Arbejdstiden. Det kan Fagene altsaa selv blive enige om, og dette staar for mig som absolut det heldigste.

Den højtærede Socialminister dvælede ved de nævnte Udtalelser fra Bern. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg op-